720/05

Den 1. april 2005 blev i sag nr. 64.419:

xxxx xxxxxxx xxxxxx
xxxxxxxxx
xxxxx xxxxxxx xxxxxxxx
xxxxxxxxxxx xx xx
xxxx xxxxx x

mod

Lærerstandens Brand-
forsikring G/S
Farvergade 17
1463 København K

afsagt sålydende

k e n d e l s e :

Forsikringstageren, der har ulykkesforsikring i Lærerstandens Brandforsikring G/S, klager ved sin advokat over selskabets afvisning af at yde forsikringsdækning for et anmeldt ulykkestilfælde.

Selskabet har afvist at yde forsikringsdækning med henvisning til, at det anmeldte hændelsesforløb ikke er et ulykkestilfælde i forsikringsbetingelsernes forstand, samt at klagerens krav er forældet i henhold til forsikringsaftalelovens § 29.

Det fremgår af sagen, at klageren tegnede ulykkesforsikring med ikrafttrædelse pr. 18/2 1983. Ved skadeanmeldelse dateret den 20/12 2003 anmeldte klageren, at han som følge af en række voldsepisoder har udviklet posttraumatisk belastningssyndrom (PTSD). Til brug for vurdering heraf indhentede selskabet de lægelige og kommunale akter i sagen.

Det fremgår af de indhentede oplysninger, at klageren, der er uddannet lærer, i perioden fra 1976 til 1992 var ansat på forskellige institutioner og læreanstalter. I forbindelse med sin ansættelse på 2 institutioner for adfærdsvanskelige unge har klageren flere

gange været udsat for vold og trusler om vold. Således blev klageren i 1985 truet med en slagtekniv. Senere samme år blev han truet med en stor sten, der i hånd blev ført mod ham i stor fart og stoppede 1 cm før hovedet. Forud for forsikringens tegning var klageren endvidere udsat for en række voldelige overgreb m.v. I efteråret 1976 blev klageren f.eks. bidt af en klient, og senere samme år blev en af hans kolleger myrdet af en af institutionens beboere. Klageren blev sygemeldt i oktober 1991.

Reservelæge D.L.R., H. Sygehus og speciallæge i psykiatri, H. Sygehus har i speciallægeerklæring af 21/1 1992 bl.a. anført:

"Konklusion: det drejer sig om en 48-årig tidligere rask mand, henvist til psykiatrisk speciallægeundersøgelse i forbindelse med evt. afsked fra … Tekniske Skole pga. svagelighed. Pt. har haft en følelsesfattig og belastende barndom med kun lidt støtte fra forældrene og med en moder, der døde tidligt.

Efter ansættelse igennem 10 år på nogle meget krævende børne- og ungdomsinstitutioner for ungdomskriminelle, hvor pt. var udsat for mange voldsepisoder, har pt. udviklet tiltagende anxiøse symptomer. Dette i den grad, at han nu ikke ser sig i stand til at stå over for elever mere. Har således været sygemeldt igennem længere tid.

Totalindtrykket af pt. er, at det drejer sig om en selvusikker, evasiv person, som har været udsat for utallige voldelige episoder i sit arbejdsforløb og adskillige traumatiske oplevelser i hele sit livsforløb, og som nu ikke kan magte dette mere. HLJ opleves som værende psykisk nedslidt inden for sit arbejdsområde. Er tydeligvis ikke i besiddelse af energi til at klare sit arbejde som lærer og er også på vej til at acceptere dette.

På den baggrund vil vi herfra anbefale afskedigelse af faglærer H.L.J. fra … Tekniske Skole pga. psykisk svagelighed.

Diagnose: neurosis anxiosa (arbejdsudløst angstneurose)
neurosis characterogenes, typus evasivus (karakterneurose af selvusikkerhed og evasiv type)
alcoholismus habitualis antea (tidl. vanemæssigt alkoholoverforbrug)."

3. 64.419

Klageren blev efterfølgende afskediget og tilkendt førtidspension.

Klagerens lidelse blev i 1995 anmeldt til Arbejdsskadestyrelsen.

1. reservelæge M.A., H. Sygehus og administrerende overlæge J.T., H. Sygehus har i speciallægeerklæring af 19/2 1997 bl.a. anført:

> "Det er vurderingen efter nuværende observationsperiode, at HLJ lider af udtalt post-traumatisk stresssyndrom. Dette har stået på i så mange år, at det må anses for at være kronisk. Det er næppe sandsynligt, at HLJ's sociale fobi lader sig behandle på nogen måde.
>
> På denne baggrund vil vi herfra anbefale, at HLJ indstilles til mellemste helbredsbetingede førtidspension, idet hans erhvervsevne må anses at være varigt nedsat med mindst 2/3.
>
> /reactio tarda e traumate gravi (post traumatisk belastningsreaktion)
> disordo personalitatis anxiosus (evasiv personlighedsstruktur)."

Arbejdsskadestyrelsen anerkendte den 18/6 2001 klagerens lidelse som en arbejdsskade efter lov om forsikring mod følger af arbejdsskade.

Administrerende overlæge J.T. har i psykiatrisk speciallægeerklæring af 20/9 2001 bl.a. anført:

> "Aktuelt:
>
> …
>
> Under samtalen rates skadelidte med IES-skalaen (Impact of Event Scale). Scorer herpå samlet 3,9 (0-5) som udtryk for et svært PTSD (Post Traumatisk Belastnings Syndrom). Der ses såvel invasions- som afværgesymptomer samt følelsesmæssig tilbagetrækning.
>
> Det beskrevne syndrom har været til stede i adskillige år og har ikke været vedvarende tilgængelig for terapi.
>
> …

Konklusion:

…

Selvom episoderne således er sket for op til 20 år siden er symptomatologien af uændret styrke. Skadelidte har flere gange ugentligt mareridt og voldsomme angstanfald. På grund heraf samt tiltagende og voldsom situationsbestemt rysten har skadelidte udviklet en udtalt social fobi.

Skadelidtes symptomatologi og fremtræden er diagnostisk forenelig med et kromficeret, svært PTSD (Post Traumatisk Belastnings Syndrom). Scorer på IES-skalaen samlet 3,9 (0-5).

Skadelidte oppebærer mellemste helbredsbetingede førtidspension, men rummer ikke nogen form for resterhvervsevne i noget tænkeligt erhverv.

Méngrad vurderes på baggrund heraf til mindst 35 %.

Diagnose: F 43.1 Reactio tarda e traumate gravi (PTSD)."

Den 25/1 2002 fastsatte Arbejdsskadestyrelsen det varige mén for den arbejdsbetingede lidelse til 20 %. Afgørelsen blev efterfølgende indbragt for Den Sociale Ankestyrelse, der kom til samme resultat som Arbejdsskadestyrelsen.

Selskabet afviste ved skrivelse af 13/2 2004 til klagerens advokat at yde forsikringsdækning.

Klagerens advokat påstår selskabet tilpligtet at anerkende, at klageren har været udsat for et ulykkestilfælde, som er omfattet af ulykkesforsikringen, samt at kravet ikke er forældet. Klagerens advokat har til støtte herfor i skrivelse af 24/6 2004 til nævnet bl.a. anført følgende:

"Med hensyn til spørgsmålet om, hvorvidt tilfældet er omfattet af ulykkesdefinitionen skal jeg henvise til, at min klient har været ude for en række enkeltstående tilfælde af vold og trusler herom. Disse tilfælde er bl.a. beskrevet i Arbejdsskadestyrelsens afgørelse om anerkendelse af arbejdsskaden den 18. juni 2001. Hvert af disse til-

fælde opfylder ulykkesdefinitionen, således at der er tale om en tilfældig af min klients vilje uafhængig pludselig udefra kommende indvirkning på legemet (vold/trusler om vold), som har en påviselig beskadigelse af dette til følge (PTSD).

Ulykkesforsikringen hos Lærerstandens Brandforsikring er tegnet i 1983 og jeg skal i den forbindelse særskilt henvise til, at min klient i august/september 1985 var udsat for et særdeles groft forhold, hvor han blev truet med en stor slagterkniv, hvilken episode er særskilt fremhævet igennem hele sagen. Derudover er min klient på et senere tidspunkt blevet truet med en stor sten, hvilket også er foregået i september 1985.

Med hensyn til forældelsesspørgsmålet skal jeg henvise til, at Arbejdsskadestyrelsen først har truffet afgørelse om méngraden i 2002 og jeg skal i den forbindelse henvise til vedlagte afgørelse fra Vestre Landsret af 11. marts 1999 (FED 1999.38), hvorefter Vestre Landsret har slået fast, at forældelsesfristen i denne sag først kunne regnes fra det tidspunkt, hvor Arbejdsskadestyrelsens afgørelse om méngraden forelå.

Det er korrekt, som anført af Lærerstandens Brandforsikring, at min klient har været sygemeldt siden 1992 og at arbejdsskaden er anmeldt i 1995, men disse forhold er ikke umiddelbart af betydning i forhold til ulykkesforsikringen, idet en ulykkesforsikring jo netop er en lægelig vurdering af invaliditeten, hvilket Arbejdsskadestyrelsen er den kompetente myndighed til at vurdere.

Situationen havde været anderledes, såfremt der var tale om f.eks. en pensionsordning, hvor erhvervsevnetabsdækningen var afhængig af et sygeforløb og tilkendelse af førtidspension.

Jeg mener derfor ikke, at der er nogen holdepunkter for at påstå, at min klient skulle være bekendt med, at han havde pådraget sig varigt mén og at méngraden ville overstige 5 % før Arbejdsskadestyrelsen traf afgørelse herom i januar 2002.

Da sagen er anmeldt til ulykkesforsikringen i juli måned 2003 er sagen derfor ikke forældet."

Selskabet har over for nævnet fastholdt sin afgørelse. Selskabet har til støtte herfor i skrivelse af 20/7 2004 til nævnet bl.a. anført:

"Principalt gør vi gældende, at vores medlems krav om erstatning er forældet, jf. den femårige forældelsesregel i Forsikringsaftalelovens § 29.

Heraf fremgår det, at krav, som er grundede i en forsikringsaftale forældes 'to år efter udgangen af det kalenderår, i hvilket fordringshaveren fik kundskab om kravet og om at det er forfaldet, og i al fald fem år efter kravets forfaldstid. I øvrigt finder reglerne i lov nr. 274 af 22. december 1908 §§ 1-3 anvendelse'.

Det er vores opfattelse, at vores medlems krav om erstatning i hvert fald var forfaldet i 1992, da han blev tilkendt førtidspension på grund af psykisk svagelighed. Allerede på dette tidspunkt kunne man, jf. pensionsansøgningen, konstatere en arbejdsudløst angstneurose af varig karakter uden mulighed for revalidering.

I konklusionen i speciallægeerklæringen af 19.02.97 fra J.T. står der, at vores medlem lider af et posttraumatisk stresssyndrom, som har stået på i mange år.

Vores rådgivende læge har, på baggrund af de lægelige oplysninger, vurderet, at tilstanden - medicinsk set - har været stationær, i alt fald siden 1992, hvor man ved den psykiatriske undersøgelse den 21.01.92 kunne stille diagnosen 'arbejdsudløst angstneurose'.

I medfør heraf forfaldt vores medlems krav om erstatning primo februar 1992 med forældelse primo februar 1997 til følge.

Den femårige forældelsesregel er absolut og tager udelukkende sit udgangspunkt i forfaldstidspunktet. Det får derfor ikke indflydelse på afgørelsen, som hævdet af vores medlems advokat, at vores medlem først ved Arbejdsskadestyrelsens afgørelse den 25.01.2002 har kundskab om méngradens størrelse.

Subsidiært gør vi gældende, at vores medlems lidelse har udviklet sig jævnt igennem et ansættelsesforløb på 10 år. Méngraden på 20 % for den posttraumatiske belastningsreaktion skyldes således en række episoder, altså selve de omstændigheder, som arbejdet har foregået under, og ikke et selvstændigt ulykkestilfælde.

Vi finder det således ikke godtgjort at hændelserne i september/oktober 1985 i sig selv har medført den posttraumatiske belastningsreaktion og således - om de var anmeldt rettidigt - kunne berettige udbetaling af méngodtgørelse."

Af forsikringsbetingelserne fremgår:

"**AFSNIT 20**

ULYKKESFORSIKRING

Forsikringens omfang § 1

Forsikringen giver ret til erstatning ved ulykkestilfælde, hvorved forstås en tilfældig af den forsikredes vilje uafhængig pludselig udefra kommende indvirkning på legemet, som har en påviselig beskadigelse af dette til følge."

Nævnet udtaler:

Af de af selskabet anførte grunde må nævnet være enig med selskabet i, at klagerens eventuelle krav mod selskabet er forældet efter forsikringsaftalelovens § 29. Allerede derfor kan nævnet ikke pålægge selskabet at udbetale nogen erstatning.

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

Klagen kan ikke tages til følge.

Marianne Højgaard Pedersen